

Студијски програм: Студије новинарства
Назив предмета: Стилистика
Наставник/наставници: проф. др Станојевић Добривоје, доц. др Мирков Лидија
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Нема
Циљ предмета: Курс обезбеђује упознавање са основама стилистике као науке и стиловима новинарског изражавања. Полазници ће учити о својствима стилова изражавања на медијима. Језичке појаве се на овом предмету посматрају са изражајне и функционалне стране у новинарству, проучава се функционалност стилског избора при раду на медијима. Проблематизују се питања тзв. новинарске стилистике, те се студенти упућују на посебне моделе изражавања који ће им помоћи да обликују сопствени стваралачки приступ. Проучава се употреба специфичних језичких елемената у посебним новинарским жанровима. Посебна пажња се посвећује истраживању оптималних облика комуникације новинара са саговорницима и с публиком. На основу наведених задатака предмета, утврђују се основе за сложеније елементе медијске писмености, обезбеђује критичко тумачење садржаја и боља стилска артикулација за будућу публику. Упознавање са позитивним и негативним примерима употребе језика у јавном информисању. Развијање субјективног приступа и најпогоднијег стилског избора.
Исход предмета: Студенти новинарства који похађају овај предмет биће оспособљени да на језички делотворан начин бирају, износе и стилски обликују чињенице неопходне за остварење главне улоге медија – објективно извештавање јавности. Полазници курса стичу разумевање процеса новинарског стварања и одговорност за јавну реч. Новинарски стил не би требало да дозволи кодирање идеолошких порука и политичких идеја у новинарском тексту, већ да јасно, тачно, концизно и занимљиво представи догађаје о којима се тек сазнаје. Студенти ће на овом предмету бити упознати са методама правилног, нормативног, појмљивог и изражајног писања за медије. Критичко разумевање сложених односа стилистике са сродним наукама помоћи ће будућим новинарима да разложе друштвене појаве и примене разумевање у новинарској пракси новинарства. Очекује се да ће после овог курса студенти новинарства додатно развити вештине сврсисходнијег стилског приступа медијским садржајима.
Садржај предмета   <i>Теоријска настава:</i> Дефинисање стилистике и новинарске стилистике. Оснивачи модерне стилистике. Предмет, методе и задаци, сродне науке. Дефинисање стила. Врсте стилова изражавања на медијима. Функционални стилови. Јасност, концизност, тачност, живост и складност новинарског стила. Функционалност и употреба различитих стилских поступака (плеоназам, клише, дескрипција, бирократски стил, патетичност, насиље над језиком, контраст, градијација, синонимија, парафраза...). Новинарске стилске технике. Замке фразирања и језичких манипулација. Очитавање односа моћи у језику медија. Формулација мисли у смислени живописни текст и остваривање основних интереса јавности у вези са медијима.   <i>Практична настава:</i> Стилска анализа медијских садржаја на конкретним актуелним текстовима; увежбавање другачијих самосвојних стилских решења и посебно обликованих функционалних стилова прикладних за одређене медије.
Литература   <u>Основна:</u>   Р. Животић – <i>Изражавање новинара</i>, КУМ, Београд, 2001.   Д. Станојевић – <i>Стилистика Златног руна</i>, Мали Немо, Панчево, 2002.   Л. Мирков – <i>Stilska analiza naslovnih strana dnevne štampe u Srbiji 24. marta 2014</i>, <i>Međunarodni naučni časopis za medije, komunikacije, novinarstvo i odnose s javnošću Mediji i komunikacije</i>, Akademija društvenih nauka Bijelo Polje, 2014, 1, стр. 375–388.   Д. Станојевић – <i>Језик маргине и електронски медији</i>, <i>Култура полуса</i>, Нови Сад, бр. 24/2014.   Л. Мирков – <i>Stil novinarskog izražavanja na internet portalu RTS-a</i>, <i>Međunarodni naučni časopis za medije, komunikacije, novinarstvo i odnose s javnošću Mediji i komunikacije</i>, Akademija društvenih nauka Bijelo Polje, 2015, 1, стр. 251–266.

Л. Мирков – Улога вулгаризама у ријалити програмима у Србији, *Часопис Култура*, Завод за проучавање културног развитака, Београд, 2020, 166, стр. 104–118.

Допунска:

Р. Симић – *Стилистика српског језика*, Филолошки факултет, Београд, 2000.

Ј. Јовановић Симић – *Лингвистика и стилистика новинског умећа*, НДСЈ и Јасен, Београд, 2015.

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 45	Практична настава: 15

Методe извођења наставе Предавања, вежбе, истраживање својстава новинарског стила

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10		
истраживање	25	усмени испит	50
колоквијум	15		